

ŠTURMUOJA NACIŲ LINIJAS ŠIMTO MYLIŲ FRONTU

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

VOLUME XXVI, NO. 31.

ANTRADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 6, 1945.

KAINA TRYS CENTAL

KASDIENA

Manila
Klaipėda
Bravo, Bridgewater!
Moralė Silpnėja

Filipinų sostinė Manila paprastai vadina "Rytų Peru." Ji jau laisva, bet sužeista, sužalota. Apie milijonus jos gyventojų baistam varge.

Amerika pažadėjo Filipinams pilną nepriklausomybę, kaip tik baigsis karas.

Filipiniečiai dar uoliau padės Dėdės Samo armijai. Ir ligi šiol jų talka buvo nepavalduojama.

Skaitykit šios dienos "Vilnyje" apie Klaipėdos išvadavimą. Jos išvadavime garbingiausią rolę sulaukė lietuviški pulkai, kuriems vadovavo generolas Urbšas.

Lietuvių armija jau sudaro didelę pajėgą. Amerikos lietuviai tikrai gali didžiuotis savo broliais kariūnais.

Lenkijos laikinąją valdžią pripažino ir Bulgarija. Po jos, veikiausia, seks Jugoslavija.

Lenkijos naująją valdžią ligi šiol vadindavom Lublino valdžia. Tas pavadinimas dabar netinka. Ji jau persikėlė Lenkijos sostinėn Varšavon.

Bridgewater (Mass.) Darbininkų Kooperatyvas, červerykų gamybos bendrovė, paaukavo Lietuvos žmonėms sušelpitį tūkstančių dolerių ir 120 porų červerykų.

Apie tai praneša draugas J. Kalvelis, kuris darbuojasi kooperatyve. Ji ir chiegiagiečiams gerai pažįstamas, nes tulį laiką čia gyvena.

Bravo, bridgewateriečiai!

I Vokietijos žmones beveik kasdien per Maskvos radiją atsisaukia vokiečiai belaisviai.

Atsisaukiami plinta ir iš Pariziaus.

Berlyne, sakoma, pasirodė komunistų lapeliai. Viduj šalies pradėjo veikti įvairios antifasistinės grupės.

Tas negali nepaveikti vokiečių moralę.

Tuo tarpu Berlyno radijas hibrina: "Tikėkim Vokietija, kaip mes tikim Dievą."

Hitleris savo vėliausioj kalboj taip-pat kabinoj si Dievo skvernus.

Seniau jie tikėjo savo "Wehrmachtu" ir "Luftwaffe". Dabar kitaip, visai kitaip.

Kur nors dabar psošdžiauja "Trys Didieji." Bile dieng galma laukt svarbiausių pranešimų.

Tuli žurnalistai spėlioja ir viešai ir kitaip. Bet tai tuščios spekuliacijos.

Ko visi demokratijos draugai nori ir trokšta tai tu, kad Talkininkų vienybė būtų dar stipresnė.

Viens iš populiariausių Londono laikraščių "Daily Mirror" smarkiai užtakavo Ispanijos diktatorių Franco.

"Daily Mirror" klausia: "Kaip Anglo-Saksų tautos gali skelbti teisingumo principus ir tuo pačiu sykiu ignoruoti to genstierio kriminalinį rekordą?"

Anglijos vis labiau stiprėja ta nuomonė, kad su Franco režimu reikia nutraukti ryšiai.

Taip-pat ir Amerikoj.

Išlaisvino 3,700 Belaisvių Maniloje

10,000 VOKIEČIŲ UŽMUŠTŲ IR SUŽEISTŲ

Kursių Jankoj Suimta 130 Laivų, Užėmus Kranz

Tolbuchino Armija Pasiruošus Smogti Nacius per Moraviją Pietinėn Vokietijon

LONDONAS, vas. 5.—Sovietų armija šturmuoja Oder upės linijas net 100 mylių frontu. Vokiečių daviniai sako, kad ji stengiasi pereiti upę 32 mylias į rytus nuo Berlyno.

Puldama prieš, kad prasiūmūti ir Brandenburgo lygumas, Sovietų kariuomenė kerta prieš komunikacijų linijas ir muša tūkstančius karių nacių skubotai sudaryto rezervo.

Sovietų daviniai sako, kad 10,000 nacių išmuštų ir nelaisvėn sumity viena diena; daugiausia tarp Kustrino ir Frankfurto.

Naciai pripažysta, kad Sovietų jėgos tris sykius prasimušė Kustrinan. Sovietų mechanizuoti būriai aplenkė Kustring ir nuėjo 19 mylių pirmyn, užėmėdami Barwalde, 14 ml. į šiaurvakarius, nukertant susisiekimą Stettino su Kustrinu ir Frankfurto.

Vokiečiai pripažysta, kad Sovietų jėgos nuėjo 6 mylias už Barwalde ir priėjo Oder upę tik 32 mylias nuo Berlyno. Kita dalis gen. Zukovo armijos grumiasi per Stenberg mišką į Frankfurtą ir užėmė miestą Zieningen, tik 4 mylias nuo Oder.

Šioj Berlyno fronto srityj užimta daugiau 100 miestų ir kaimų.

Dalis Zukovo armijos eina link Stettino. Vokiečių daviniai sako, kad ji pasiekė Pyritz, 23 mylias nuo Stettino, svarbaus porto.

Pietiniam fronte gen. Tolbuchino armija baigia likviduoti nacius užsilikusius Budapeste, taipgi ruošiasi ofensyvai per Moraviją į pietinėn Vokietiją.

Bulgarijos Valdžia Pripažino Lenkijos Valdžią

ISTANBULIS, vas. 5.—Bulgarija paskelbė pripažinimą Lenkijos provizoriales valdžios, kuri susikūrus Lubline, bet dabar persikėlus į Varšavą.

Kelios kitos šalys jau pripažino tą valdžią.

Japonai sako, kad jie tikrai žmoniškai elgiasi su karo belaisviais. Mat, nujaucia artėjanti katastrofą, tai taisosi, kad Talkininkai būtų švelnesni su jais.

Bet japonai užmiršta, kad belaisvių stovyklose per du metus žuvo bent 15,000 jankių, britų, olandų ir australiečių.

Tas kriminalis rekordas nebus pamirštas.

Taigi, chiegiagiečiams Lietuvių Literatūros Draugijos apskritis lenktynios su New Yorko-New Jersey apskričiu.

Chicagoj jau pradėta darbas.

L. Praseika.

HENRY WALLACE

buvęs vice-prezidentas, linksmas sužinojės apie skyrimą jo Komercijos Ministerio vieton. Republikonai ir renkeiniai demokratiai deda pastangas ko neužgirti; jis buvo klausinijamas senato komisijos, bet jįsi nepasijo jų atakų ir tinkamai j jas reaguoja.

Tūkstančiai Žmonių Nužudyta Lodziuje

LODZ, vas. 5. — Franciszek Zamerski, kuris turėjo progos pervedinti nacius terorą tame mieste, pasakoją, kad sausio 18, prieš pat Lodziaus išlaisvinimą naciniai suvarė apie 3,000 ir senasudiniai ir žudė juos ten. Paskui trobos uždegtos.

Griuvėsiuose yra dang apdegsusių lavonų nacių aukų.

Daug tų žmonių buvo naciams šiuo tuo prasikaltę ir įkalinti. Baigiantis jų įkalinimo terminui jie buvo atvežti į tas įmones ir paskui nužudyti.

GENEROLAS URBŠAS VADOVAVO KLAIPĖDOS PAĖMIME

Lietuvių Kovėsi Narsiai, Sako Majoras Melnikovas MAJORAS MELNIKOVAS

VILNIUS, vas. 5.—Šeši metai atgal vokiečių grobikai įsiveržė į Lietuvos miestą Klaipėdą. Jie užėmė ir visą Klaipėdos sritį. Užėmę prielankų ir sandėlinių, jie sugrobė visą gerą, net privatinę Lietuvos piliečių nuosavybę.

Vokiečiams buvo reikalinga Klaipėdos uostas tolimesniams vykdymui jų agresijos. Tik prisidėdami prie Tarybų Sąjungos Lietuvos žmonės tikėjosi atgauti kas jiems priklausė ir apsaugoti savo laisvę ir teises.

Raudonoji armija išmušė vokiečius iš Lietuvos ir sugrąžino jai Klaipėdą ir visą jos sritį.

Dabar jau visa Lietuva visiškai išlaisvinta. Klaipėdos išlaisvinime svarbiausią rolę suvaidino Pirmoji Baltijos Armija. Lietuva gama svarbią prielanką prie Baltijos jūros.

Priešavo pavertęs miestą į tvirtovę. Apie miestą apvėstą tvirtovinių linijos ir keturios linijos spygliuotų vielių. Apie 10 pėdų gylio tranšėjos iškasta.

TRYLIKA MYLIŲ IĖJO VOKIETIJON

Žmonės Apsiverkė iš Džiausvono, Išėję Laisvėn, Alkani, Suvarge

PARYZIUS, vas. 5.—Gen. Patton Amerkos armija ėjėsus pusantrų mylios į Siegfried linijos tvirtoves gan plačiu rožiu rado tuščias tvirtoves. Tas rodo desperatišką vokiečių padėtį.

Tik kai kur bandyta atišaudyti, bet ir tai tik iš šautuvų ir kulksvaizčių.

MANILA, Filipinai, vas. 5.—Amerikos armija jau turi didesnę dalį šio miesto ir baigia mušti iš jo japonus.

Pirmoji kavalerijos ir 37-ji artilerijos divizijos smogė priešpajio miesto širdį iš rytų į šiaurės ir gena jį iš miesto.

Amerikiečiai apstojo Sante Tomas rāmus, kur buvo sumity apie 3,700 karo belaisvių, civilių žmonių. Apie 2,500 amerikiečių, kiti Aliantų piliečiai.

Bijota šaudyti, kad neužmušus civilių. Pagalios būrys japonų, apie 65, suliko geruoju pasiduoti, jei jie bus paleisti nekludomi. Ta sąlyga priimta ir taip išlaisvinti sumietieji.

Daugelis jų isteriškai verkė. Jie sumenkę, suvargę ir negalėjo suvaldyti susiaudzinimo veik netikėtai išlaisvinti. Tarpe jų buvo ir motery.

PARYZIUS, vas. 5.—Amerikos tankistų būriai ir Francūzijos morokiečiai perkirto nacius Colmar iškyšulyje į dvi dalis, įpainiodami apie tris vokiečių armijos divizijas Vogses kalnuose, į pietus nuo Strasburgo.

Amerikos 1-ma armija įsigavo 13 mylių vokiečių teritorijon ir prijėjo tik mylių nuo miestų Gumbund ir Schleiden. Sakoma, baigiama prasminti per pasuktines linijas fortifikaciją.

Vokiečių radijas skelbia, jog gen. Hodges armija ėjėsus Schleidenan, bet būk vėl buvus išmušta.

Amerikiečiai prijėjo tik 14 ml. nuo Reino ir miesto Bonn.

(Sumity vokiečių kariai sako, kad nacių armija kylanti prieš savo komandą vakarų fronte, bet jų aiškinimas apie tą sukilimą rodo, kad esama tik nenoro klausyti komandos. Tatai pasireiškė ir prieš pabalgą perėjo pasaulinio karo.)

Kelios divizijos Amerikos 1-sios armijos baigia pereiti Siegfried tvirtovių linijas.

Amerikiečiai prijėjo tik 14 ml. nuo Reino ir miesto Bonn.

(Sumity vokiečių kariai sako, kad nacių armija kylanti prieš savo komandą vakarų fronte, bet jų aiškinimas apie tą sukilimą rodo, kad esama tik nenoro klausyti komandos. Tatai pasireiškė ir prieš pabalgą perėjo pasaulinio karo.)

Kelios divizijos Amerikos 1-sios armijos baigia pereiti Siegfried tvirtovių linijas.

Anglų Spauda Smerkia Franco Kaip Gengsterį

LONDONAS, vas. 5.—Daily Mirror griežtai ir piktai pamerkė gen. Franco, kaipo gengsterį, kuris veikia liuosai, kuris stengiasi dargi valdyvanti ir talikos nustatyme.

Daily Mirror, sakoma, yra populiariausias laikraštis tarpe armijoj ir laivynie tarmajankių, sako, kad Britanija ir Amerika, kurių sūnūs lieja kraują išgelbėjimui pasaulio nuo fasizmo, vis dar laiko pagarbą tų piktą generolui palaikydamos jo režimo pripažinimą.

Tas laikraštis sako, kad premieras Stalinas tiesiog negali suprasti, kaip Sovietų talkininkai gali pripažinti Franco valdžią, kuri siunčė divizijas savo armijos kariuoti prieš Sovietų Sąjungą.

Argi galima skelbti teisybę palaikanti ryšius su gengsteriu, sako tas laikraštis.

Franco kalbos, kad jis nepalaikys Hitlerio yra didelė veidmainystė ir turėtų būti piktai smerkiama.

Po atklausus mūšio Baltijos (Pabaiga ant 2-ro pusl.)

“VILNIS”

(THE SURGE)
LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular edition in included in English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$7.00, six months \$4.25, foreign countries \$8.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$5.00, 6 months \$3.00, outside of Chicago, 1 year \$4.00, 6 months \$2.25.

Advertising rates on application
3114 South Halsted Street, Chicago 8, Ill.
PHONE, VICTORY 7325-7266
Entered as second class matter September 28, 1924, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Manila

Džiugu Amerikos žmonėms, kad virš Manilos vėl plėvėsuoja mūsų ir Filipinų veliava. Manilos išlaisvinimas reikiška, kad greitai laiku bus išlaisvintas visas Filipinų salynas.

Laisvės saulę išvydo dar 4,000 jankių ir britų belaisvių, kurie buvo sugrįžti į Santomas koncentracijos stovyklą. Manilos gyventojai entuziastiškai sveikino išvaduojuosius.

Bet Manila jau ne ta, kokia buvo pirmą kartą. Filipinų sostinė daug nukentėjusi. Prieš pasitraukiant iš Manilos, japonai padegė miestą. Gyventojų padėtis neapšakamai sunki.

Daug ima laikyti, kol Filipinų sostinė atsisteigs savo senovinę grožybę.

Pacifiko fronte padėtis diena iš dienos gerėja.

Instinktyviai prašosi palyginimas su tuo, kas buvo prieš metus laiko. Prieš metus laiko MacArthuras kovojo Naujojo Gvinėjoje—1,500 mylių nuo Filipinų!

Vis arčiau ir arčiau mūsų jėgoms iki Japonijai!

Už MacArthuro pergales Filipinuose didelis kreditas priklauso patiemis filipiniečiams. Jų armijos daliniai daug padeda Dėdės Samo vyrams. Jų partizanai narsiai kovoją prieš okupantus.

Amerikos žmonės stūničia širdingus sveikinimus generolui MacArthurui, jo armijai ir jos šauksiems pagelbininkams—filipiniečiams.

Jugoslavijos Politinė Padangė Skaidrėja

“Laisvė” rašo: Po ilgų dešimčių ir manevravimų, pagaliau, Jugoslavijos reakcininkai su karaliumi Petru “atsidavė likimui.” Karalius Petras, kurstomas savo uošvės, buvusios Graikijos karalienės, buvo pasiryžęs neklausyti Subasičio ir maršalo Tito, ir mojęsi paskirti ir remti “savo vyriausybę—vyriausybę reakcininkų ir dvarpinių. Tačiau, subartas Churchill'o, išsiungetojęs, karalius Petras pakėitė savo nusistatymą ir sutiko, kad Jugoslaviją valdytų maršalo Tito ir Subasičio valdžia. O kai dėl jo, karaliaus Petro, ateties, tai, žinoma, Jugoslavijos liaudis spręs: prisiminti jį ar ne.

Galima drąsiai sakyti, kad jis, nors dar ir jaunas amžiumi, nesėdės Jugoslavijos monarcho soste, nes tos šalies liaudis, atrodę, bus užtenkamai turėjusi vargu su monarchais ir jų ateitį neprisims.

Verta priminti ir tai: šis Jugoslavijos politinės padangės pradiegėjimas palengvino “trims didiesiems” savo konferencijoje išspręsti painius Balkanų ir visos Europos politinius ateties klausimus.

Istorinė Diena

Šiandien Londone prasideda tarptautinė darbo unitų konferencija, kurioj dalyvaus delegatai iš 42 valstybių, atstovaujanti 40 milijonų darbo unitų narių. Konferencij bus atstovaujama ir Amerikos darbininkija—Kongresas Industrinių Organizacijų (CIO), skaitąs savo eilėse apie 7 milijonus narių. Amerikos delegacijai vadovaus Sidney Hillman ir R. J. Thomas.

Darbo unitų stiprėjimas visose šalyse yra džiuginantis faktas. Auga unitistų eilės Jungtinėse Valstijose, Lotnyj Amerikoje, Britanijoje, jau nekalbant apie Sovietų Sąjungą, kur beveik visi darbininkai suorganizuoti. Šiuolaiki auga unitistų skaičius visose pilnai ar dalinai išlaisvintose šalyse—Francūzijoj, Italijoj, Rumunijoj, Graikijoj, Lenkijoj, Jugoslavijoj, Belgijoj.

Vyraujančiu pozymiu tame šiuolaikis stiprėjantiame judėjime yra troškimas, kad unitistai būtų vieningi kaip nacionaliai, taip ir tarptautiniai.

Beveik visur prieita išvados, kad komunistai, krikščionys, socialistai ir sindikalistai turi eiti išvien. Visus vienija bendras tikslas—kova prieš fašizmą ir supratimas, kad pokarinis pasaulis negali būti kopija prieškarinio pasaulio, kuris buvo užmiuotas pastovių karų pavojum.

Darbininkų klasė reikalauja sau balsu ir reprezentacijos kaip nacionaliam, taip ir internacionaliam fronte. Jai rūpi kiekvienos tautos gerovė ir solidarumų dviasia paremti tarptautiniai santykiai.

Mums Amerikoje labai gaila, kad Darbo Federacija nedalyvauja šioje tarptautinėje konferencijoje. Jei tų organizacijų patys nariai būtų galėję balsuoti dalyvaut ar nedalyvaut Londono konferencijoje, mes neabejojame, kad jie būtų pasisakę už dalyvavimą. Taip pat ir Amerikos anglikaičiai.

Pirm šio karo gyvenim Tarptautinė Darbo Unitų Sąjunga. Ji veikė prastai, ji vadavosi frakciniais, o ne vienybės sumetimais. Ji atgyveno savo dienas, nors tuli konservatyviai elementai Britanijoje ir Jungtinėse Valstijose nori prikelti ją iš numirusių.

Nauja internacionali darbo organizacija, kuri bus sukurt Londono, pat pradžioje savo gyvavimo turės nepalyginamai didesnį šeimą, negu ana mirusi organizacija kada nors turėjo.

Kas Tiesija Hitlerį

Ispanijos radijas Falanga mėgina įspriaut Hitleriui galvainiacioni elektrą. Oro bangomis paleista šis raportas: “Rytų Prūsijoj padėtis buvo opi, bet dabar ji pasitaisė. Silijoj rusų avalansas jau neturi pirmkyštės pajėgos. Vengrijos sostinė Budapeštas tuoj bus išlaisvintas. Atlantike pilna submarinų.

“Vokietijos aviacija gryžta darban. Kaip audra atžūia sprendžiamieji mėšiai, kurie užtikrins Vokietijai tūkstantį metų viešpatavimą Europoje.”

Taip karkina Hitlerio ispaniškos papūgos.

O štai raportas iš pačios Ispanijos, kurį paskelbė žurnalas “Colliers” (vas. 3 d.): “Organizacija, kuri vadovauja ispanų vidaus kovoms, žinoma vardu Junta Suprema (Aukščiausia Taryba). Šią Tarybą pripažysta ne tik pačioj Ispanijoj veikiantieji partizanai, bet ir Tautinė Ispanų Sąjunga Francūzijoj (Maquis). Aukščiausias Taryboms įeina visos grupės, nusistatčiusios prieš Franco, pradėjus Partido Populār Catolico ir katalikų žemdirbių sąjungą, baigiant sindikalistais ir komunistais. Tarpe kairės ir dešinės stovi socialistai, republikonai, Katalonijos ir Baskų nacionalistai. . . Visoj Ispanijoj veikia 900 lokalių tarybų, kurios vadovauja kovoms už laisvę. Aukščiausia Taryba turi savo slaptą spaudą ir radiją. Jos oficialiu organu yra Reconquista Espana.”

Dabar kiekvienas suprass, kodėl taip švilpauja Franco radijas.

Hitlerininkai ir frankistai tupi ant tos pačios šakos. Tai šakai keberiošt—žūsta vieni ir kiti.

Chicagos mēras Edw. Kelly užbaigė savo pasitarimus su Illinois gubernatorium Green'u. Jie tarėsi ir, sakoma, susitarė dėl būtinumo naujos konstitucijos, dėl transportacijos sistemos Chicagejoje ir dėl kitų reformų, kurios paliečia Chicagą.

Sakoma, kad šiuo kartu jie atidėjo į šalį partijinius sumetimus.

Teks pamatyti kaip nuo žodžių bus prieita prie tikro darbo.

Retai kada girdim apie Ethiopiją (Abisiniją). Jos valdžia reikalauja nubausiti visos karo kriminalistus, kurie 1935 metais paskandino tą šalį kraujuose. Prie vyriausių kriminalistų ethiopa prikaikito Mussolini, maršalą Graziāni, maršalą Badoglio ir kvilsingą Ras Haile Gugsą.

APŽVALGA

POPIERINĖ ORGANIZACIJA

“Sandara” (2 d. vasario) paskelbė Tėvynės Myletoj Draugijos atskaitą už 1944 metus.

Pasirodo, pad perieitais metais šis draugijs turėjo \$275 įplaukų. Tik tiek per ištisus metus! Bet ir tai dar ne visi tie pinigėliai yra narių mokėstys. Apie už \$40 parduota senų knygų. Taigi, už narines mokėstis suplaukė tik \$240.

Vadinasi, per visą šalį Tėvynės Myletoj Draugijs turi tik 240 narių.

Ką tai reiškia, jeigu nė višišką kultūrinį bankrutą?

Čia verta pastebėti, kad TMD, Chicagos didmiesty neturi net kuopos. Viso labo Chicagej tėra tik vienas narys, tulas Čiliauskas, kuris pasimokėjo dolerį.

Tai tokie daliečiai su ta tautininkų-sandarių organizacija. O betgi, tai asmenys nesigėdija barskėti, buk ta organizacija lošū ar sulok kokią tai svarbią rolę. Komedijsantai!

NIEKAS JŲ NERINKO

“Liaudies Balsas” paduoda ištraukų iš įtakingo kandiniečių dienrašcio Toronto “Star”, kuris gerai pypirina lenkų tremtinė valdžią:

“Star pasisakė, kad Londono lenkų valdžija negali turėti tos konsideracijos, kokią galėtų turėti demokratikāi išrinkta valdžija. Lenkija iškilo iš diktatorinis regimai su konstitucija, bet ta konstitucija buvo juokinga, kas liečia bent kokią demokratine jos provizija. Todėl Londono valdžija laiko ofisą ne sulys valios žmonių, kurie pakelė nastą kampanijoj prieš nacius.”

Pacitavęs “Star” “Liaudies Balsas” nuo savęs priduria:

“Tas, kas aukščiau pasakyla, dar daugiau tinka lietuviams. Tie Lietuvos “atsiškai” kurie dar vis skaitosi Lietuvos valdžios pareigūnais, neatstovauja Lietuvos žmonių valios. Kaip jau visiemis atnienama, demokratiški keliu rinkta Lietuvos valdžija buvo nurėsta. Demokratiški rinkini pū tuo nebuv. Sietoneta valdė diktatoriškai.

“Visi kitas dalykas su dabartine valdžija. Ji buvo išrinkta per visuotinius, slaptus balsavimus. Tas faktas, kad fašistų partija negalėjo statyti savo kandidatu, padėtis nepakėičia. Fašistų partijos nė vienoj Europos šalyje nebėstatis kandidatu, bet tas nereikiška, kad nebėsus demokratiški rinkini. Priešingai, jie bus daug demokratiškesni. Fašistai atstovauja demokratijos priešus.

“Tie lietuviai, kurie duodasi vedžioji už nosies tokiems Lietuvos “atsiakovams”, kaip Dauzvardis ir kiti, stato save ant juoko prieš visą Lietuvos žmones. Jie yra ne Lietuvos žmonių ar jų vyriausybės atstovai, bet buvusios fašistinės šakos atsiškai.”

MELAS

“Argentinos Lietuvių Balsas” (7 d. gruodžio, 1944 m.) rašo: “Lietuvos partizanai, kovė prieš vokiečius, rusų kariuomenės tapo draugiškai

sutikti. Bet, praslinkus kelionis dienoms, Maskvos įsakymu, jie tapo sumiti, nes pasiekė, kad partizanai siektė Nepriklausomos Lietuvos atsteigimo.

Stebėtina. Iš Argentinos p. Norkus mato Maskvą ir jos įsakymus!

Tuo tarpu, jei jis nebūtų persuokyręs su logika, tai labai gerai žinotu, kad Tarybų valdžija ir Raudonoji Armija puikčiausiai traktuoja partizanus.

Partizanai statomi garbingiausiu vieton.

O jei buvo plechavičių ir smetoninių, kurie vadino sąveju partizanais, buvo apgavikai ir avanturistai.

1939 METAIS IR DABAR

Kuomet rudenioj Sovietų Sąjungą gražino Lietuvis Vilnias kraštą, Amerikoje pradėta rinkti aukos pavargusiems Vilniaus krašto žmonėms. Vilniečiai laukė dalyvavo aukų rinkime. Aukkas mes perduodavom buvusiam tuomet konsului Dauzvardžiui. Kito kelio tuomet Lietuvos nebuvo.

Kaip elgėsi naujieniečiai? Jie atsiskaldė dēties prie bendro darbo, suorganizavo savo vilniū šelpti įstaigą ir atsiskaldė sūsti aukas per konsulus. Jie jų nepripaizino. Tai buvo 1939 metais, kuomet Lietuvoj buvo smetoninė valdžija.

Na, o dabar? Dabar, kada Lietuvoj yra liaudies valdžija, „Naujienos“ eina išvien su Dauzvardžiais, Budriais ir Zadeikiais, nors jie viso labo atstovauja tik fikciją.

“Naujienų” logika išėjo miškān pavandrovoti.

Gen. Urbšas Vadovavo Klaipėdos Paėmimė

(Pradžia I-mam pusl.)

armija įsėgavo į prievos apsigimimo linijas. Sovietų sava jėga varomas kanopelės ir puskulko svaidininkai buvo pirmieji įsėgąti miestān. Seporių grupė, vadovaujama leitenanto Barono, pirmoji išskėlė Sovietų vėliavą ant aukščiausios namo miesto centre.

Lietuvių armija, kuri dalyvavo paėmimė, komandavo majoras generolas Urbšas. Lietuvos armijos pulkai, bendrai su kitais Raudonosios armijos vienetais, išlaisvinė Klaipėdą.

Lietuvių kariuomenė kovėjo narsiai ir įtempliai ir nuvėikė pėras. Įsigaudami miestān išsiurę, jie nušlavė tūkstanečius hitlerininkų.

Vokiečiai spējo susprogdinti daug didelių namų. Dešimtyis troly miestė ir pakraščiuose uždegė. Tiltai per Dange sušprogdinti, o prieplauką ir gelžkelio stotys visiškai sunaikinti.

Linkmoms žinios apie Klaipėdos išlaisvinimą paplito per visą respubliką žaibus greitumu. Miestuose ir kaimuose laikyti mitingai ir entuziastingos demonstracijos. Sveikinti Raudonoji Armija ir reikšta tarybų valdžiai padėka.

Ryšium su tuo, Justas Paleckis, Tarybų Lietuvos valdžios lietuva, pasakė kalbą per radiją Lietuvos žmonėms, taipgi išreikšdamas padėką Raudonajai Armijai ir Tarybų Sąjungos žmonėms už galutinai Lietuvos išlaisvinimę.

Sugryžus Lietuvon

KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI

Jau kelios valandos mašina rieda akmenimis grįstu keliu, čia prasilenkdamas su sustintankama mašina, čia pralenkdamas sunkvežimius, prikrautus karinės medžiagos. Aš sėdiu ir seku plačią apylinkę, kuri, rodosi, bėga atgal nuo manęs. Štai Naujėji Sveičionėliai, keti sudegė namai, kurių vietoje stovi apgriuvę kaminiai. Štai ir kryžkelės rodyklė: “Sveičionys—12 kilometru.”

Pasirodo ir pats Sveičionių miestas. Budamas Sveičionyse 1940 metais, grožėjaisi paskendusiems tarp medžių pastatais ir miesto švarumu. Bet dabar, rodesi, įvažiuoji į griuvėsių miestą. Štai ištisa gatvė, paversta pelenais ir nuodėguliais. Voliojasi susilankstę skardos gabalai, stovi geležinių lovy grobliai, apgriuvę, aptrupėję pečiai ir kamiai. Mūrinį namukų sienos susiūžėjusios nuo karšcio gaisro metu, visos medinės dalys sudegusios. Daugelyje vietų matau gyventojus kasinėjant griuvėsiuose pelenus ir nuodėgulus. Kaip paskiai sužinojau, jie iškojo savo turto likučius, kurie poğrindyje buvo paslėptas.

Vos iš mašinos išlipęs, tuojau tairaujos dėl gaisro prieštasties, ir visur sulaukiu vieną atsakymų: vokiečiai tyčia atsitraukdami padegė. Jie ėjo nuo namo prie namo su padegamomis bonkomis, su benzini, kuriuo apibildavo namą tam tikro švirksčio pagalba ir visas miasmas tą dieną paskendo liepsnose ir dūmuose.

Zmonės, susigriebę turto likučius, blaskėsi liepsnos ir dūmų sukury, vaikai klykė, daugumas mėgino gesinti. Kai kuriems pavyksta, bet štai užėina vokiečių karininkas su keliais kareiviais ir padega iš naujo užgesintus namus. Per kelias valandas dešimtimis meti statytas miestas pavertiamas pelenais. Žiaurus prietas neaplenkia nė vieno namo, kieno jis bebūtų, nesigaili ašarų, įteisi motinų, kurios tą valandą lauzė iš širdies skausmo rankas, matydamos liepsnose skęstantį prakaitu ir ašaromis įgytą turtą. Šiandien Sveičionyse šimtai žmonių yra priglausti pas pažįstamus, kurių namų neapėjusių sudėginti vokieškieji banditai, nes jiems tai sukrūkdė greitai atžygiavę Raudonosios Armijos kariai.

O kas tie kryžiai prie kelio Sveičionys—Sveičionėliai? Tai vokiečių keršto už Sveičionijų komendantą Bekų aukos. Kai jis buvo kėlyje tarp Sveičionijų ir Lentupio nušautas, tuojau buvo duotas įsakymas aplink to bandito mirties vietą penkių kilometrų spinduliu sušaudyti visus sveikus vyrus.

Tie baltuoji kryžiai pakeilyje tik pirmosios aukos. 35 sveiki vyrai, čia pat sugauti, buvo priversti išsikasti sau duobę ir čia vokiškųjų banditų sušaudyti. Tą parą visoje apskrityje vyko kruvinā puota. ir daugiau kaip

penki šimtai sveikų vyrų buvo sušaudyti įvairiose vietose.

O kas iš sveičionikų gali pamiršti nekaltų kūdikių, motinų, vyrų ir jaunimo kapiną, kuriam vokiečiai parinko vieną iš gražiausių vietovių—poligną prie geležinkelio Sveičionėliai-Bradė, kur vokiečiai nuo pirmos užėjimo dienos iki savo pabėgimo nužudė daugiau kaip 10,000 žmonių. Likę gyventojai pasakoja, kad per daugelį dienų čia buvo girdimas vaikų ir moterų šauksmas. Budeliai žudydavo žmones gerokai įsėgę, o po žudymų kraują suterštą veidą plaudavosi rėstorauose, kur jiems buvo duodama pirmenybė išgerti.

Liepsnoje paskendo eilė viešiuomeninių pastatų, jų tarpe “Lietūkis”, “Sodyba”, o taip pat turtinga biblioteka—jaunimo svėitėjas tarybiniais laikais. Visa tai pavirto į griuvėsių ir pelėnų krūvą.

Darbiti tarybinų valdžios organų ranka, vistėmėnai padedant, atstatys Sveičionis. Bet kas gražins gvybę tų vyrų, moterų, motinų ir vaikų, kurie buvo nužudyti vokiškųjų banditų okupacijos metu? Stainys.

Pazvelgus Per Rakto Skylute

Per Indianā lygumas šniokščiudomas skubinasi greitis traukinis. Prisiğrudūsiam vagone sėdintis kareivis pasakoja savo pažystamam, civiliui:

“Jie pėmė mane iš namų ir pristatė į kazarmės; atėmė mano drabužius ir įkišo į mandlerį; atėmė mano vardą ir padarė mane numeris 575; nugabeno manė į baznyčią, kur savo gyvenimė nesu būvęs; ir ten per 40 minutų priverstas buvau klausytis pamokėliu. Po viskam kunigas manęs klausia: Numeris 575, ar tu pilnai patenkintas natūju gyvenimu? Aš jam pasakiau visą teisybę, nėiko neslėpdamas. . . Už tai paskui būvau nubūstas į kalėjimā visai savaitei.”

Zmona pastiklo tarpduryj pusėtinaai susivėlavėj iš darbų vyrų ir klausia:

“Tai kodėl jau taip šiandien vėlai?”

“Matai, širduk. . . Buvo ve kaip; ant kampo aš kaip tik suvėlavau gatvekarj; tada nusisukubinau ant kito kampo gaut būš; bet ir tą suvėlavau. Tada aš bėgau paskui gatvekarj iki pat namų ir tokiu būdu sutaupiau nikeli.”

“Tai kodėl tu nebėgai paskui būš? Būtum sutaupes dešimtuką. . .” Pažastaitė.

Pats svarbiausias uždavinys Amerikos žmonėms dabar susimūšimas Hitlerio, apgynimas demokratijos.

Moterų Skyrius

Fašizmas yra moterims vergija, žmonijai nelaimė: susimūšimas jo yra pati svarbiausia mūsų uždovtis.

MOTERŲ TARPTAUTINĖ — KOVO AŠTUNTĄ DIENĄ

Per eilę metų Kovo Aštunta yra apvaikščiojama kaip Moterų Tarptautinė Šventė, kovai už gražesnę ateitį. Šių metų Kovo Aštunta, kaip ir pereitų metų, ras plačiame pasaulyje moteris dar baisaus karo sukūryje.

Daug šalių jau paluostota iš po okupantų baisaus jungo. Tose šalyse kaupiama visa energija atbudavimui sugriauto gyvenimo. Ims daug spėkų iki bent dalinai bus galima kiek užgdyt karo paliktas žaizdas. Mūsų senoji tėvynė Lietuva taipgi yra viena tarpe išlaisvintų šalių. Lietuva kelias iš po baisaus karo griuvėsių — alkana, apiplėšta, išgriauta, išdeginta.

Amerikos lietuviams visuomet arti prie širdies buvo jų senos tėvynės likimas. Pirmajam pasauliniam karui pasibaigus nebuvo tokios šeimos, kuri vienokiu bei kitokiu būdu nebūt rūpinusi saviškiais anapus vandenyno. Dabartinis karas daug skaudžiau nuvargino Lietuvą: jos miestai išgriauti, sodžiai išdegti, daugybė žmonių išduyta arba į Vokietiją katargos darbams išgrūsti.

Iki šiol Amerikos lietuvių jau yra daug pasidaravusių sušėlimui Lietuvos žmonių, bet žinant tenaiting padėti, šalpos darbas tenka plesti.

Reikšmingesniais šių metų Moterų Tarptautinės Dienos atžymėjimui, Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Moterų Komitetas sirdingai kreipiasi į visus moterų klubus bei atskirus asmenis, pasveikinti Lietuvos motinas Kovo Aštuntos Dienos proga su dovanėle. Kaip visur, taip ir Lietuvoj kožna motina jaus didžią laimę galedama apirpinti savo kūdikį būtinais gyvenimo reikmenimis. Pasveikinkim Lietuvos motinas su vaikams apavę bei rūbeliu. Bėgyje vasario mėnesio dėl jų brangių kūdikių pasiūskime arba kaip nors parūpinkime bent kokį berniukai ar mergaitę rūbelį, kurių ten taip labai stoka.

Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetas turėjo vaikams Kalėdinį vaju, bet kadangi iš surenkamų drabužių vaikams labai mažai randasi, tad ALDLD Moterų Centralinis Komitetas, kartu su Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetu, kreipiasi į moterų klubus, mezgėjas ir atskirus asmenis, kad bėgy vasario mėnesio dar specialiai pasidarbuoti dėl Lietuvos vaikų.

Nekurių reikmenų sunku nupirkti, bet daug vaikams drabužių galima pasūti iš padėvėtų didesnių drapanų. Suprantama, tokia medžiaga, pirm svuimo, būtina reikia gerai išplauti.

Vaikų sveikatingumas turi būt pirmoj vietoj.

Sukoncentruokime jėgas, pasisitengkime kelis tūkstantčius Lietuvos vaikų apmokyti. Moterų klubai laimasi iniciatyvos visose kolonijose ir, apvaikščiojant Kovo Aštuntą Dieną, padarykim savo darbo peržvalgą.

A. L. D. L. D. Moterų Komitetas:

- K. Petrikenė, pirm.
- S. Sasna, sek.
- Eva Mizarienė, išd.
- P. S. Visus drabužius priduookit vietiniam L. P. T. Komitetui.

Praplėskime Savo Organizacijos Ribas

Šiais metais sukanka 30 metų nuo Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos gyvavimo. Seniaus mes turėjome paskirą moterų organizaciją, kuri susijungė su ALDLD.

Per trisdešimt metų ALDLD rūpinosi kultūros plėtimu tarpe lietuvių masių, išleido 51 knygą įvairiais klausimais, leidžia pastoviai trimėnesinį žurnalą "Sviests".

Apie tokios Draugijos reikšmę tenka rimtai pagalvoti. Bandykim pastatyti sau klausimą: Kokia spraga būtų lietuvių gyvenime be Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos? Jeigu šiandienos moteris stiprią, pažangią spaudą, tvirtas organizacijas ir kolonijose pasiryžusių ir patyrusių veikėjų, tai teks padėkoti už tai ALDLD tvėrėjams, ir trisdešimties metų laikotarpio darbštiems komitetams.

Kur stiprios organizacijos nėra, tenai jokio kultūrinio judėjimo taipgi nėra. Paskiri žmonės nedaro gyvenime reikšmės; jų balso, kaip ir aktyvo niekas negirdi-nežino; tokie žmonės pranyksta minioj.

Obalsis: 30 metų jubiliejų turime atžymėti didesniu Draugijos ribų praplėtimu. Irašykime šiais metais bent tūkstantį naujų narių. Padaryt tai nebus sunku, jeigu tik kožnas jau esantis narys pagalvos apie tai rimtai. Narių įrašymo vaju tesis per šešius mėnesius, bet tai nereiškia, kad paskutiniai mėnesiai turės būti darbo mėnesiai. Pradėkim naujų narių įrašymo vaju tuojau. Kožnas narys gali pasididžiuot esantis dalim tokios kultūrinės organizacijos. Pakvieskime dorus-egžiningus vyrus ir moteris stoti į ALDLD narių eiles.

Ivairūs moterų klubai nary eilėse turi nemažą narių skaitlių, kurios dar nepilnai gali ALDLD eilėse. Reikia į tai kreipti domės ir tokias nares pakviesti įstoti į Draugiją. Moterų klubai mūsų judėjime vaidina labai žy-

DETROITIEČIŲ DIDŽIULĖ ISKILMĖ JAU ARTI

K. Abekienė ir

A. Kenstavičienė.

Detroitiečiai rengiasi visoms spēkoms prie vieno iš puikiausių koncertų, kuris rengiamas "Vilnius" naudai. Šiais metais sukanka 25 metai nuo įsikūrimo "Vilnius", tai kad tą 25 metų jubiliejų gražiai atžymėti, detroitiečiai rengia vieną iš puikiausių koncertų, kuris įvyks vasario 11 d., 5 val. vakare, buvusioj Lietuvių svet., ant 25 ir Vernor Hwy.

Šiame koncerte dainuos garsūs chiegičiai duetas: A. Kenstavičienė ir K. Abekienė. Jos pasižadėjo dainuoti porą dainelių ir per mūsų radijo programą vasario 11 d.

Apart chiegičių turėsimė ir vietinių dainininkių, Ruth Zigmantaitė dainuos solo, D. L. M. Pažangos Choras, Aido Choras ir dar keletas kitų prašmatnybių, kurias matysite atsilankę.

Atvykta pasakyti prakalbą paskilbęs prakalbininkas ir rašytojas, "Vilnius" redaktorius L. Prūseika, Jo

kalbos visi norime užgirsti. Turėsimė gerą muziką žokiams, o vaišių tai niekam netruks.

Nepraleiskite progos užgirsti šį koncertą, nes kurie arba kurios negirdėsite chiegičių dainuojant, tikrai galiesitės. Jos kur tik dainuoja, visur palieka giliausį įspūdį. Kiek matome spaudoje, tai veiki kiekvieną savaitę jos skirtingame mieste dainuoja. Štai daug-maž į kur jau jos užkviestos: Pas mus vasario 11 d., Rockforde, Ill., vasario 18 d., Chicago, Ill., vasario 25 d., Grand Rapids, Mich., kovo 4 d., Cleveland, Ohio, kovo 11 d., ir tt.

Apart gražaus koncertinio programo, nepamirškime, kad šis koncertas yra "Vilnius" 25 metų jubiliejaus proga surengtas. Nei vieno "Vilnius" skaitytojo neturėtų atsirasti, kuris pasilikyt nedalyvavęs.

Iki pasimatymo koncerte! Komiteto Narė.

PIRMOJI AMERIKIETĖ SUGRYŽO IŠ FRANCŪZIJOS

Madame Drue Tartiere Nepersena į gryžo į Jungtines Valstijas Madame Drue Tartiere. Ji, kaip armiją rolė, tad mes pilnai pasitikime, kad ir šiame, 30 metų jubiliejaus vaju, tie klubai sulos svarbią rolę. Praneškim viešai iš kolonijū apie vaju pasėkmes.

ALDLD Moterų Centralis Komitetas:

- K. Petrikenė, pirm.
- S. Sasna, sek.
- Eva Mizarienė, išd.

Kareivių Motinų Klubas Apvaikščios Moterų Dieną

Grand Rapids, Mich.—Mūsų klubas pereiname susirinkime nusitarė surengti Moterų Dienos paminėjimui parengimą.

Valdyba palikta atsklausti ir paprašyti Chicago garsiojo dueto: A. Kenstavičienės ir K. Abekienės, kad jos atvyktų padainuoti ir paprašyti J. Skeberlytės, kad ji pasakytų tame parengime prakalbą.

Valdyba atsiklausė ir sutikimą gavo, kad visos trys chiegietės sutinka mus atlankyti kovo 4 d.

Dabar turėsimė smarkiai ruošti jas pasitikti. O kad jos visus gražiai palinksmins, tai jau nėra abejonės. M. A.

Japonai Jiėskosią Taikos

WASHINGTONAS.—Kinijos ambasadorius Wei sako, kad japonai handys taikos jiėskoti, kaip tik Vokietija bus sumnuta.

maisto Anglijos ir Amerikos orlaiviai paraštų pagelba.

Pirmausia ji dirbo slaptai tik maisto pristatydama į tam tikras vietas. Vėliau ji pasirinko pavojingenes pareigas, tai yra, padėti pasisielpti mūsų laktinams.

Nors jau buvo perspėta, kad tai pavojingas darbas, bet ji į tai nekrepė atydos.

Kuomet atveždavo karius pas ją, ji juos išlaikydavo po diėną ar dvi ir nuveždavo į Paryžių, kur juos paslėpdavo į biedniausių žmonių apgyventas vietas, nes naciai mažai ten landžiodavo.

Tuo būdu ši drasi amerikietė išgelbėjo 140 Amerikos lakūnų, iš kurių 5 yra chiegičiai. Vėliau ji buvo areštuota nacių, bet jai pasisekė sekingai pasprukti.

Šiuo laiku ji maršrutuoja po Jungtines Valstijas ir gelbsti U. S. Treasury Department ir U. S. Army karo bondų pardavime.

Vasario 7 d. ji lankysis Chicagoje, kur yra rengiamas Nacionalių Tautinių Grupių Komiteto mitingas karo bondų pardavimui. Mitingas bus vasario 7 d., 8:15 val. vakare, Medinah Temple, 14 East Ohio st.

Ši kartą važinėja Lt. A. Richter, iš Chicago, ir aviacijos studentas W. E. Spellman, iš Jeffersonville, Ind. Šie abudu jauni kovūnai buvo jos išgelbėti.

Ji kalbama miting bus įleidžiamai tie, kurie iškalno turės nuo rengimo komiteto tikiets.

Ši drašuoėl turi 18 metų sūnų, kuris dabar randasi Californijoj kaipo Coast Guard.

Jos sūnus buvo pasilikęs su savo tėvu, pirmuoju Drue vyru.

Po šio karo sužinosime, kad daug ir mūsų amerikiečių pasirodė tikromis kovotojomis ir didvyrmis.

Ką Jūs Matysit Kovo 4

Lietuvių Auditorijoj Bus Suloštās Trijų Akų Dramatiškas Veikalas. Trys Moterų Choras Dvys Koncertinį Programą. Pelnas Visas Bus Skiriamas Nusuntimui Lietuvos Žmonėms Drabužių, Maisto ir Medikamentų.

PARINKTI ARTISTAI LOS VEIKALĄ "PARVAZIAVO".

Šiame veikalė jūs matysite du vaizdus: kaip atsisėšama link dabartinio karo turėio namuose ir darbininko namuose.

Ponios Krūvelienės rolė loš DORINIENĖ. Ji netenka tarnaitės. Barbara, išstarnavusi aštuonis metus, dabar išėina dirbti lėktuvus. Atsiskiria su Krūveliene gan piktai. Kurgi ne, juk Krūvelienei, kaip ji pati sako: "Net maudynė pačiai teks išsivalyti." Tokioj bėdoj pasilikus ir dar maistas aprubežtuotas, Krūveliene keikia Rooseveltą, keikia rusus. Ji mano, kad jos vaigai didesni net ir už paties Krūvelio, dirbtuvės savininko. Jam irgi nemažas bėdas karas atneš. Negali nei sauo loconj dirbtuvėj su darbininkais kaip nori elgtis; turi skaitytis su šapos komitetu ir su War Labor Board. Pareina namo keikdamas.

Apie kitų roles ir daugiau apie patį veikalą bus pranešta vėliau. Apart veikalos, bus graži koncertinė programa, kurią pildys Roselando Moterų Choras, Ciceros Moterų Choras ir Chicago Moterų Kultūros Klubo Choras. Šolo dainuos Kultūros Šoro mokytoja B. Balsiūtė.

Ižanga tik 76 centai, įskaitant taksus. Komitetas prašo visų organizacijų palikti kovo 4 d. šiam parengimui. Jis yra rengiamas paminėjimui Tarptautinės Moterų Dienos. Visi turime pripažinti, kad šiais laikais visų viršimėnų moterų chora, kaip ir klubų, kurie juos užlaiko, nėra labai nuosirdžiai dirba per visus metus karo laimėjimo darbais. Bent šį parengimą remdami parodykime, kad tą visi įvertiname.

Rengimo Komitetas.

M. Jagminienė. (Flossy)

Bet tai dar ne visos Krūvelių bėdos. Jų vienatinė dukė, kuriai motina rūpinosi gauti bagotą, mokyta vyra, įsimylėjusį šapos darbininką, meta universitetą ir išėina į karo dirbtuvę dirbti. Jos numylėtinis Tamas Urbonas (Tex Zebraitis) kariauja; ji pasirengusi rūpintis, kad jam būtų įrankių. Ji ir motinai pataria bent po porą valandų į diėną dirbti. Tas labai užgauna poniją Krūvelienę. Ji mano, kad dukė jau pamisūs. Ji dukteriai piktai pasako: "Ar pablūdai? Krūvelienėis į dirbtuvę? Juk tavo tėvas samdo tikandžius darbininku. Tu tikrai pamisai."

Kaip į tai atsako jos dukė, girdisit kovo 4 d., kada bus suloštās veikalas "Parvaziavo".

Pirmam akte jūs matysit puikiai įrengtus namus dirbtuvės savininko. Antram ir trečiam matysit šapos darbininkų namus. Šiuose namuose visi atsidavę karo laimėjimui. Tamas Urbonas jau senai kariauja. Tėvas ir motina abudu dirba. Tėvas,

šapos komiteto narys, rūpinasi, kad laike karo darbininkai nestreikuotų, kad įrankių gaminimas nei minutė nesustotų. Čia namai ne toki puikūs kaip ponų Krūvelių, bet užtai čia kovoti už geresnį gyvenimą, kovoti, kad naciai būtų iki paskutinio sumušti, visi šėimos nariai atsidavę. Tamas parvaziavęs iš karo fronto sužeistas, trokšta kuogreičiausiai išgyti, kad vel stoujus prieš vokiečius.

Reikia pasakyti, kad Marquette Parko Moterų Klubui, kuriam pavesta pastatyti veikalą, pasisekė gauti labai gerus artistus: visi tinka savo rolėm ir nemažai iš jų seni lošėjai. Tad namoma, kad veikalas bus perstatytas labai puikiai.

Apie kitų roles ir daugiau apie patį veikalą bus pranešta vėliau. Apart veikalos, bus graži koncertinė programa, kurią pildys Roselando Moterų Choras, Ciceros Moterų Choras ir Chicago Moterų Kultūros Klubo Choras. Šolo dainuos Kultūros Šoro mokytoja B. Balsiūtė.

Ižanga tik 76 centai, įskaitant taksus. Komitetas prašo visų organizacijų palikti kovo 4 d. šiam parengimui. Jis yra rengiamas paminėjimui Tarptautinės Moterų Dienos. Visi turime pripažinti, kad šiais laikais visų viršimėnų moterų chora, kaip ir klubų, kurie juos užlaiko, nėra labai nuosirdžiai dirba per visus metus karo laimėjimo darbais. Bent šį parengimą remdami parodykime, kad tą visi įvertiname.

Rengimo Komitetas.

DAUGUMA MOTERŲ PO KARO PASILIKS DARBUISE.

Dabar Amerikos industrijoj dirba viršaus 18 milijonų moterų. Moterų Skyrius vedėja, Mrs. Currier, prie Darbo Departamento Washingtono, savo raporte patiekė, kad apklausinėjus dirbančias, paaiškėjo, jog bent 15 milijonų yra pasiryžusios, karui pasibaigus, pasilikti darbavietėse.

Kinijoj, septintiemis metais karui tęsiantis, daugelis moterų negirdėję apie savo vyrus per ilgą laiką, pradeda naujas vedbas. I tokias "našlių" ženaites nel valdžia turėjo įsimaistyti. Pravesta įstatymas, sulyk kurio baudžiama šešias mėnesiais kalėjimo arba \$1,000 pinigais už apgaulingą pasižadėjimą; trimis metais kalėjimo arba \$3,000 pinigais už neistikimybę ir septyniais metais kalėjimo arba \$5,000 pinigais už daugvyrystę. Sprendžiant baumes, taikoma turtingoms.

Moterų Skýriaus Tasa DETROITO PAŽANGIETĖS GALI DĖŽIUOTIS SAVO DARBAIS

Sausio 17 d. įvyko mūsų klubo susirinkimas, kuriame nauja, 1945 m., valdyba užėmė vietas. Klubui pirmininkė šiuo metu yra M. Smirtevičienė; sekretorė O. Krakaitienė, finansų sekretorė B. Brazauskienė, išdėtininkė U. Litvinienė bei pasiliko šioms metams.

Puikų metinį raportą išdavė buvusi pirmininkė M. Alvinienė. Ji žymėjo, kad gauta 21 nauja narė, o kurios nesilankė į susirinkimus, iš jų išskolektavo duokles, ir tuo būdu nedavė susispenduoti.

Alvinienė tai buvusi clevelandietė. Ji veikia netoli moterų klubo, bet ir visose progresyviškos organizacijos. Ji literatūrai gerai plati. Šiuo tarpu yra daug privažiavusių lietuvių į Detroitą iš kitur, bet nesulysigins veiklume su drg. Alvinienė.

Buvusi užrašų sekretorė M. Ginitaitienė tyki, draugiška ir rūpestinga dėl klubo gerovės. Jai joks darbas neperpastas ar perdidelis. Ji per kelias kartus suorganizavo grupes Raudonajam Kryžiui dėl kraujo davimo. Ji kitoms valdybos narėms pagalbė bei komisijoms padėję dirbti. Ji išbuvo klubo sekretore kelis metus.

Draugė Daukienė irgi išbuvo kelis metus finansų sekretore. Ji puikiai vedė knygas. Tikime, kad koki nors svarbų darbą vėl užims pas mus, kaip tik jai laikas paveltis.

U. Litvinienė ilgametė veikėja, taip pat kelis metus išdėtininkauja. Ji ir vėl pasiliko. Ji klubo reikalus atydziai tėmyja ir kitose organizacijose po biškį dirba, bet neklysciau pasakius, kad Pažangos Klubas jai arčiausia prie širdies.

Mūsų klubas per metus turėjo \$1,554.46 įplauku, o išlaidų \$1,038.43. Visos klubo išlaidos mažos, daugiausia tai išankta.

Mūsų klubo valdyba gausna menką metinę algą, per visas išesna \$36. Visos dar nusitarė paaukoti savo algas Lietuvai pagalbos Teikimo Komitetui.

Susirinkimas nutarė dadeći \$14 iš savo izdo, tai bus \$50 iš viso. Bus pasiusta L. P. T. Komitetui, kad nupirktų ką nors Lietuvos žmonėms.

"Altorių Šešėly"

Tuoį pradėsimė spausdinti "Vilnyje" garsųj Mykolaitičio Petro romaną "Altorių Šešėly." Tai vienas geriausių veikalų lietuvių literatūroje. Mes esame tikri, kad "Vilnės" skaitytojai su didžiausiu pagimigiu skaitys meisteriškos plunksnos piestus vaizdus iš Lietuvos dvasininkų gyvenimo. Tik nebūkite pavyduoliai—duokite savo perskaitytą dienraštį pasiskaityti savo kaimynui, kuris dar neprenumeruoja "Vilnės." Pakalbinkite jį užrašyti, kad nepraleistų nei vienos dalelės šio garsaus veikalto neperskaitęs.

Iš visų komisijų raportų, neklysiu pasakius, kad įdomiausias tai RWR buvo. Delegatėms yra: Jurkeviciene, Z. Dantiene ir Andriulienė. Tos draugės nepavardėjimas savo darbe, ypač simpatiška Z. Dantiene. Klausant raportą jautiesi tarsi skaitai įdomiausią knygą. Jai raportuojant tarytum lapas lapą veja, vis žingėdžiau ir įdomiau sako. Nurodė kaip reikia drapanas taisyti, išdulkinti ir valyti, lankstyti ir didelius maišus pravitimo, vilkti ir rišti, sukrauti gatai dėl išvežimo, ir tai dažnai šaltyje ir be vandens. Per metus šitai suėdė 40 tonų drapanų! Dirbo 31 lietuvių moteris; vienos daugia, kitos mažiau. Prie to, dar numegsta 93 svederiai, 37 šalikai, 80 porų penčiukai ir 14 porų pirštinių. Viso 236 šmatai. Iš viso mūsų draugės išdirbo 796 valandas. Bravo, draugės! Puikus jūsų darbas!

Mes tikros, kad dėl RWR drabužių rinkimo vajuus nuo vasario 4 d. iki 11 d. mūsų klubietės puikiai pasidarbuos.

Mūsų Lietuvai pagalbos Teikimo Komitetui neprastai sekasi. M. Alvinienė raportavo, kad 7 organizacijos priklauso. Surinkta pinigais \$2,350 ir pasiusta į Centrą dėl nupirkimo dovanų. Ji surinkta drabužių 1,140 svary. Šitas komitetas nepernesiausiai susitvėrė, o rezultatai labai gražūs. Daug lietuvių ruošia pundus gerų drabužių. O organizacijos ir pavieniai nemažai aukauja. Kada įsišiuosime čia šis darbas, bus daug pagalbininkų.

Ateinančiais metais turime gerai atsižymėjusią vartininkę M. Smirtevičienę už pirmininkę. Ji jau rūpinasi klubo reikalais, taipgi jau nuo pereinoto susirinkimo ketvirtą svederį meza dėl raudonarmiečių.

Taipgi turime specialiai gerą pramogų komisiją, tai buvusią pirmininkę M. Alvinienę, buvusią užrašų raštininkę M. Ginitaitienę ir patyrusią pramogų komisijos darbe K. Kraptavičienę.

Tarptautinę Moterų Dieną apvalkščiosime kovo 11 d., Lietuvių svet.

Pažangos Moterų Choras perstatys veikaluką su dainomis, dar niekada nelostą Detroito. Tai visai naujas perstatymas. Tad su tokią gabia komisija turėsimė gerą parengimą.

Sekr. O. K.

Vajuus pratestas iki vas. 15

AMŽIUS NEGALI SULAIKYTI NUO VISUOMENIŠKŲ DARBŲ

Šiuomi noriu atkreipti dėmesį į moterų, kurios turi palinkimą prie meno ir tik dėl neišmanelys, nesamonių susilaiko save nuo kilnaus, kultūriško darbo. Tokios rūšies žmonės turėtų būti ignoruojami, nes jie tai daro nesuprasdami, jie visai neverti susidomėjimo, bet pasigailėjimo.

Yra žmonių, kurie ir suaugę negali atprasti nuo vaikų papročiu, jaučia pasitenkinimą iš bile pasityčiojimo, ir tas padaro žmogui labai prastą reputaciją, ypač progresyvių tarpe to niekaados neturėtų būti.

Žmogus niekaados nėra persena dirbti jo mėgiamą darbą, ypatingai kultūros ir meno dirvoje.

Kultūros bei meno darbas dirbamas visokių amžių ir amžių, pradedant nuo kūdikystės iki senatvės. Čia nėra pažūrų bei luomų. Ne vienas sunkauso darbo žmogus, kuris jautė pasaukimą prie kultūros ar dailės darbo, ne vieną naktį, nors pavargęs nuo sunkauso darbo, išsėdėjo prie stalo su plunksna rankoje, įdėjo į savo kūrinių paskutinę unciją savo energijos. Vienas jo troškimas buvo, kad visumėnė kuodaugiausia naudotųsi tuomi kūriniu ir kad tas jo kūriny pasidundintų ir kitų sielas prie kilnaus tikslo, grožio, pajautimo gamtos sąvabyės prie dainos, prie muzikos. Tas vismas momentaliai išugdo: linksma pavasario rytą, meilę, žydinčias gėles, rodo debesys susimaišo su perkūnija ir žaibu, rodo gyvenį naują gyvenimą.

Vėliau rodo viskas nutilsta, nurinsta, tik plaukia pro menininko širdį švelnus birželio ryto vejelis...

Pažvelgkime į žymius pasaulio talentus: poetus, muzikus, rašytojus ir tt., nematysime, kad jie mestų dirbę vien dėl to, kad jie veide atsirado viena kita raukšlė ar galvoje žilas plaukas. Jie dirba iki giliausios senatvės ir kuria vis naujus kūrinius ir stengiasi juos perduoti kitiems.

Amžius tai yra gamtos dėsnis, be to, juk gamtoje viskas keičiasi, kas tik gema, gyvena, sensta, tas turi mirti, o naujieji tvariniai užima jų vietas.

Tie įvairūs talentai nei vienas nenustatė, kurie arba kokio amžiaus žmonės gali dirbti arba naudotis juo patiektu kūriniu. Be to, dar niekur nėra nurodyta, kurio amžiaus žmogus gali šokti, dainuoti, verkti ar dejuoti. Tai visa padiktuoją žmogaus sveikata ir jo ištermė arba energija.

Gyvenime jau taip yra, kad tūli žmonės dar nesuapėjo į pusamžį įžengtį, jau ima jaustis seni ir tai bando sau įsikalbėti. Atsiranda dar ir tokių, kurie ne tik save pasendina be laiko, bet bando ir kitiems įkalbėti, kad žmogus imtųsi dairytis apie save, nes senatvė jį griečia.

Šie žmonės daugiausia nustėja veiks ir kitus atkalbinėja nuo darbo. Jų nūdėvėtas argumentas, tai: Mes pasenome, tegu jaunesni veikia.

Tokios rūšies žmonės puldo savo energiją, ir nejuociams jų protavimas silpsta. Ir jie nežino, kad jie patys save tuom nuodyja ir be laiko varo save į kapus.

Kas kita yra su žmonėmis, kurie, kiek jų salygos leidžia, geriausiai higieniskai save užsilaiko, bet tuo pačiu laiku eina į susirinkimus, parengimus, linksmisai, grožiai apsirėngę, dainuoja, šoka ir tuo būdu jie išrodo daug jaunesni, linksmesni ir tas pergreitas pasenimas taip nutoles nuo jų, kad jie net negalvoja ir nejuocia jokiu sunkenbybių, jei kartais ir neišsimiega ar pavargsta.

Tik pagalvokime, kas būtų atsistę su progresu, jei žmonės būtų pasenę pusamžiai, kaip daugelis mūsų jaunu senjų.

Žmogus iki 35-40 metų nedaugiausiai pasižymi mokslo šakoje. Daugiausia naujų išradimų moksle išrasta senesnio amžiaus žmonių. Ir dėka jų palikti išradimų ir gausus mokslo praplėtimo, jaunoji karta gali kur kas smarkiau žygiuoti pirmyn ir tik patobulinti jų išradimus.

Mes turime daug daugiau įvertinti ir gerbti senesniuosius visumėnės darbuotojus ir menininkus, kurie nemulstantiai, neapmokamai dirbo ir praskynė tą erkščėdais apžabų tašką, per kurį mes dabar daug lengviau galime žygiuoti.

Draugės, kurios perskaitysite šį straipsnelį, atmintkite, kad tie visi pasityčiojimai išplaukė prieš suaugesnius žmones vien todėl, kad jie nemulstantiai dirba, yra niekas kitas, kaip akla nežinystė arba godus pavydas. Mes turime ne tik įvertinti mūsų moteris ir vyrus, kurie dirba organizacijose, choruose ar lošimose, bet kartu stoti su jais ir dirbti kultūrinį darbą, kuris nepavduojamai svarbus, o, be to, atmintime, kad mes pačios jausimės jaunesnės, vertingesnės ir kilniau suprasime gyvenimą, už ką priaugandžioji karta bus mums dėkinga.

Stokime į klubus ir chorus, kurios dar nepriklusomė!

Vosilka.

Mire Julė Gaidavavič

Haverhill, Mass.—Sausio 17 d. mirė Julia Gaidavavič (Pauļiukonitė), 354 River st., sulaukus 64 metų amžiaus. Amerikoje išgyveno 40 metų. Paėjo iš Seirijų, Suvalkų gubernijos.

Paliko dideliame nuļiūdime savo dukterį Leną Zaves, sūnų William, seserį Lietuvių ir kitus gimines.

Palaidota sausio 20 su bažnytinėm ceremonijom, Lietuvių Tautiškuose ka-

IŠ CHICAGOS AUTOMOBILIUM KELIŅE Į ARIZONĄ

Rašo S. T. Straukas, (Pabaiga)

Kabaretuose nebėr "music boxes", o grąjina ir dainuoja profesionaliai muzikantai ir dainininkai. Daug stotoma komercinių namų didelio kiekio. Gatvės čia švarios ir žmonės nors tamsūs, vienok linksni, ir amerikonus žiūri ne kaip į "fat rhabaris" už atėmimą jų žemės.

Pavandrovėje šiame mieste kelias valandas, pavalgėme meksikoniškos cėsnaų strovės, paršėme draugams ir šeimynoms atvirutes, ėjome per tiltą į El Paso. Čia pernakvoję ryte supakavome fruktus ir dovanas į bakšą ir ekspresu pasiuntėme namo. Vėl sėdome į automobilį ir patraukėme į Tucson, Arizona, kur aš buvau siųstas darbo pareigoms.

Vaziavome per didžiausias lygumas, Tik kur nekur kalnelis išsiškišęs kelis šimtus pėdų. Kelias geras, per 7 valandas pasiekėme Tucson. Miestas didelis ir labai tvarkingas. Dabar kelionės galas. Tik reikia gauti gventi kambarys. Na, ir pradedame ieškoti. Išvažinėjome virš 40 mylių po miestą ieškodami kambarytų ir niekur nebuvu galima gauti. Hoteliuose turčiai moka po \$25 į vieną naktį. O kiti žmonės ima po \$5 ar daugiau už kambarį pergulėti vieną naktį. Jau buvau 1 valanda ryto kur užėjome žmogų, kuris sutiko pernakvinti už \$5.50. Mat Tucson ar Phoenix yra pats sveikiausias klimatas nuo visokių ligų: artrito, džiovos, širdies ligų. Tokiu būdu yra didžiausias susigrūdimas turčių. Čia visas ekonominis gyvenimas remiasi ant keliauninkų ir sveikatos ieškojų. Žmogus, kuris turi rezervą kapitalo bent dešimtis tūkstančių, gali gerą gyvenimą pasidaryti, turėti stubą su keliais kambariais ir užtenka.

Kitą rytą apsišovijau į valdžios agentūrą užmėti darbą. Taip, darbas yra, bet nėra kur gyventi. Bet kad ir dirbsi, reikės pusę algos mokeri už kambarį, o kur apėrdėlas ir valgis? Tad nei jokiu būdu negalima buvo pasilikti Tucson pastoviam gyvenimui. Nutariau imti darbą Consolidated Vultee, San Diego, Calif.

Penkis šimtus mylių vaziavome per kalnus, lygumas, smiltynus. Imperial Valley pervažiavome ir sustojome Centro, Calif. Buvo vidurdienis. Tik kelį masti

puose, Bradford, Mass. Palydėjo į kapus apie pora desėtų mašinų ir buvo daug gėlių vainikų. Palaidoją graborius Ciurlionis iš Lawrence, Mass.

Lai būna tau, Julia, lengva vaikams savo žemelė, o tavo valdėms užuojauta!

Senis.

Kanadoj 17 Mainierių Užmesta TIMMINS, Ont.—Kritus į maistas keltuvui 17 mainierių užmesta, Paymaster mainoj.

ir mes jau Mexicali, Mexico. Per rubežių perėję pavalgėme pietus ir apsidžiaugėme puikiais gamtos reginiais. Su tamsiais žmonėmis jau trečią kartą šnekėjomės. Pajuokavę ir nupirkę kelėtą dalykėlių, sėdome į automobilį ir taikėme kelionę į San Diego. Atvažiavome vėliai. Visi hoteliai jau buvo pilni žmonių.

Smithas gavo kambarį už \$2.50. Bet aš ir Janušauskienė turėjome praleisti naktį automobilyje. Čia yra laivyno bazė. Taipgi marinių ir aeroplanų dirbimo ir skrajajimo mokyklos. Kareivių moterys ir giminės užpildo kambarys ir moka brangias kainas.

Ryte raportavau į valdžios darbo agentūrą. Kartu ir draugė P. Janušauskienė, kuri likosi priimta, pradėsimė budavoti B-29 aeroplanus sausio 30 d.

San Diego yra puikus miestelis ir oras kiek drėgn-

nesnis, negu Tucson, bet šilta, rožės žydi, tropiški medžiai žaliuoja, daržininkai sodina kopūstus, orenciai nuokę, ir tužinas parsiduoda po 45 centus. Maistas brangus restaurantuose; krautuvėse visko pilna, tik reikia pinigų. Iš priežasties susikimšimo, vertelgos lupa didesles-auktas kainas ir žmogus atvažiavęs ilgai būti negali be užsiėmimo; saky-sime, pereini kelis sykius skersai gatvę ir penkinės nėra. Tas padaro demoralizacinį efektą: iš svetur pri-buvęs gauni pinigų ligą.

Užbaigus šią kelionę automobilis užrekordavo 3,670 mylių. Esu dėkingas, mano sankeleiviams F. C. Smith ir P. Janušauskienei už draugišką vieną kitam pagalbą ir harmoningą susitarimą šioj ilgoj kelionėj šiame karo momente.

Phone: Lafayette 3500
4180 Archer Avenue
URBA Gėlininkas
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Parduotiems

Sinčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dafis
LOVEIKIS—Kvietkininkas
Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halsted St. Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNISKO KOPYLIOS JOSU PATOGUMU
6812 S. Western Ave., Chicago Telefonas GROVEHILL 6143
1410 So. 50th Avenue, Cicero Telefonas CICERO 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansinink stoviai prietarnas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas Dienų ir Naktį
AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENŲ IR NAKTŲ
Turim Kopyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWIC IR SUNS
Phones: Canal 2515 Comm. 3765 Fullman 1270
2314 West 23rd Place 16736 So. Michigan Ave.
J. LIULEVICIUS
4346 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 3072
P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET 210 W. 18th STREET
TELEFONAS YARDS 1419
S. P. MAZEKA ir EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVE. TELEFONAI: YARDS 1134 ir 1139
ANTANAS M. PHILIPS
3307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4966
LEONARDAŠ F. BUKAUSKAS
1823 S. MICHIGAN AVENUE TEL. FULLMAN 9681

SMAGUS, SKAITLINGAS LLD 30 METŲ JUBILIEJAUS BANKIETAS

Palinkėjo Sveikatai Darbuotis Draugijos Įsteigėjui, Leonui Prūseikai

Pracėta sekmedienį, Lietuvos Auditorioj, įvyko Lietuvių Literatūros Draugijos 30 metų jubiliejaus bankietas. Svečių prisirinko daug. Bankietas buvo rengiamas ant greitųjų, kad prisirengti draugijos jubiliejiniam vaktui.

Paminint draugijos 30 metų darbuot, buvo atžymėta draugijos įsteigėjo Leono Prūseikos 40-ties metų literatinio darbo suakintis.

Puošnaus, reikšmingo vakaro programą atidarė Adomas Yuris. Jis, apibūdindamas bankietą tikslų ir pažymėjęs, kad kartais bus pagerbtai ir draugijos vartininkai bei spaudos platintojai, perstatė programos tvarkos vedėjų Stasį Vėsį, LLD I-mo Apšvičios sekretorių.

Roselandietis J. Misevičius parpino garsiaakabį. Jis visuomet pagelbėti susirinkimam su šiuo taip svarbiu instrumentu talso išsėjomini.

St. Vėsis apibūdino draugijos veiklą, praėitų metų vaju, perskaitė laiškų nu J. Gilmano, LLD 2-ros Apšvičios pirminko, reikalavimus tokiu būdu apskritį į lenktynes. Po to jis išaukė visą eilę dalyvų taro kelis žodžius apie Literatūros Draugijos nuveiktus darbus ir apie jubiliantą Leoną Prūseiką.

J. Mažeika kalbėjo apie draugijos buclavojiu laikus, kada dar jis gyveno Youngstown, Ohio.

Ursulė Andriulienė, pasizymėjęs draugijos vartininkė ir viena iš darbičiausių Chicago spaudos platintojų — „Vilnius“ užrašėtojų — trumpoj kalboj uždėdė, kad aglicija turi baigtis praktišku darbu — išrašyti ir draugijos naujų narių bei gavimu naujų skaitlytų.

Tarė kelis žodžius E. Lapėnienė, kuri visuomet pasidarbuoja spaudos platiniamu. J. Stalioraitis, taręs kelis žodžius jubiliantui adresu, savo kalbos svorį dėjo ant draugijos jubiliejinio vajuus. Ypač pabrėžė, kad Marquette Parko kuopa svarys į ožio ragą Brighton Parko kuopa naujų narių gavimę.

J. K. Šarkičinas apie Draugijos darbus ir apie pažangaus judėjimo veikėjus, ryžiamus su atžymėjimu L. Prūseikos literatinių veiklos, pasakė gražių paulyginių, kaip augs proletarinė inteligentija.

V. Andriulis, taręs keletą sakinių apie jubiliantą, norėdė, iš didžiū draugijos nuopelnis. Iš visų atėvių šioje šalyje tik lietuvių turi tokią brangią ir tiek daug dvasių apšvičios srityje organizacija, — sakė kalbėtojas.

Jis prisiminė apie didžiū Lietuvių žygius Klaipeidos išlaisvinime. Lietuviai kariai, vadovaujami generolo Urbšio lietuvių daliniai išlaisvino Klaipeidos miestą. Ji pirminuti užkėlė socialistinės respublikos vėliavą ant miesto rotušės, sakė kalbėtojas.

Alice Jonikienė perskaitė pasveikinimus Prūseikai iš Philadelphiajos nu Smithy ir Pittsburgho nu Slicky, Maziuknos, Dr. Balturasaitienės ir kitų.

F. Abekas kalbėjo apie Literatūros Draugijos atliekus darbus, ryžiamus su tuo, kiek L. Prūseika yra idėjas plunksnos darbo apšvičios kėlimui. Jis nurodė, kad jubiliejinio parasytas knygas.

Kalbėtojas prisiminė, kad L. Prūseika jaunatvės dienas leidė tois laikais, kai Vincas Kurdira gavo lietuviybę. Po 1905 metų revoliucijos Prūseika caro valdžios buvo areštuotas, pasmerktas katironai ir, pagaliau, išmestas Sibiron, iš kur jis pabėgo ir atvyko Amerikon darbuotis išsėjomis tarpe.

Tarpe prakalbų buvo gražus meno programos. Dainavo A. Kenstavičienė ir K. Abekienė

Roselando Aidiėčių Smarki Darbuotė

Perstatys Operetę "Kada Rūsimas Nemiega"

Aido Choro nariai pilnaus garsais pradėjo dirbtį didelį darbą. Roselando ir visos Chicagojos meno mylėtojai 18-tą dieną kovos turės progos pamatyti operetę "Kada Rūsimas Nemiega." Kiekvieną savaitę įvyksta dvi repetitijos.

Šį kūrinių parašė V. Baila. Jis sumuzikalino D. A. L. E. L. E. L. E. Yuden originalėm ir skolinėm dainom. Puikių liaudies dainų joje yra tiek ir tiek. Išgirsite jaudinančius garsus Miko Petrusko ir Stasio Šimkaus muzikos. Išgirsite "Kaimas Pabudo," "Vai Tu Šelmi Berneli" (Egilio daina) — Iocnas D. Yuden kompozicijas.

Svarbiausias roles lošia A. Petronis, Bružienė, Nancy Roman, S. Nutautaitė, V. Yuden, P. Dauderis. Iš eilės seka J. Nedvaras, G. Urniežis, Ig. Urmonas, A. Ylanis, H. Maziliauskaitė, J. Shatkus.

Artistai lavinasi gerai. Jie kupini rūpestingumo. Kad tik visas išėitų gerai. Labiausia, žinoma, rūpinasi Aido Choro mokytoja D. Yuden.

I operetę juos ir šokini, kešis iš viso. Juos atlieka Aido Choro merginos.

Man teko matyti, kaip choristai dirbtuosi savo rolėse. Nuotaika tikrai pavysdinga.

Gerai įsijėmę, kad operetė bus suleista Venetian Hall, kovos 18-tą dieną.

Žinoma, reikia rūpintis ne tik susimokinti ir sustudiuoti, kad kūrinyms būtų suleista meistriškai.

HELP WANTED—MEN HELP WANTED—WOMEN

PAGELBĖKITE MUMS LAIMĖTI KARĄ DAR ŠI METĄ

100-tu Nuosimėčių Karinis Darbas
SUMUŠTI IR IŠDŽIOVINTI KIAUSINIUS

Gera Mokestis
Smagios Aplinkybės
Pokerinė Ateitis

MARQUETTE FOOD INDUSTRIES

59 East Illinois Street
CHICAGO, ILL.

HELP WANTED—MEN HELP WANTED—WOMEN

MŪS ŠALIAI REIKIA "PAGELBOS" DABAR

Geros Pokarinės Progos

MOTERŲ ASSEMBLERS
CANTEN WORKERS
Doodam Valėj ir Farmosiamė Uniformos

VYRŲ DARBININKŲ
STAKO KLIERKŲ
ORDERŲ PILDYTOJŲ

PATYRILMAS NEREKALINGAS
GERA PRAZDZIAI ALGA

Employment Offices Atvira Pradėdamė
Pirmadieniu ir Balgiant Seštadieniu, nuo 8 Rytų iki 4:30 Popiet
Douglas Parko L. Davača iki Durų

HURLEY MACHINE CO.

2125 South Cicero Avenue
CICERO, ILL.

Aplankius B. Rasinskiene

B. Rasinskiene buvo skaudžiai susirgusi ir jai teko pasiduoti operacijai. Dabar jau ji gryžusi iš ligoninės ir gana gerai jautėsi per tolą laiką, kad pastaruoju laiku vėl rimčiau susirgo. Doktorai mano, kad per greit ligonė pradėjo vaikščioti. Tad dar vėl teks ją pagulėti iki sutvirtės.

Man atėjus ligonę štai kas metėsi į akis. Tai jos dukrelės Phyllis didelės rūpestingumas ir širdinga motinų priežiūra. Ji dar jauna mergaitė, bet taip giliai supranta gyvenimą ir gražiai prižiūri sergančią motiną. Parėjusi iš darbo nesiskundžia nuovargiu, bet pirmiausia aptvarko, išvalo kambarius, pagamina vakariene.

Rasinskijai yra pažangūs žmonės, bet jie nesitenkino tuom, jie stengėsi taip išauklėti ir savo vaikus. Dabar ne tik tėvai, bet ir visi džiaugiasi jų vaikų rimtumu.

Sūnus Vincas yra karinė tarnyboj ir ten eina inžinieriaus pareigas. Šiuo laiku jis yra užjūry.

Suprantama, kad tėvams, ypač sergančiai motinai, tas teikia daug rūpestio ir širdgėlos, bet jie pilnai supranta, kad jų sūnus eina svarbiais pareigais ir prisideda prie apgynimo pasaulio demokratijos.

B. Rasinskiene yra puiki dainininkė ir abeškai menininkė, taip pat veikli organizatorė. Dabar ji eina Marquette Parko Moterų Klubu finansų raštininkės pareigas.

Nuo savęs linkiu paskemimo ir greito pasveikimo B. Rasinskienei ir kad greitai ateityje Jungtinės Tautos laimėtų karą, o laimėjus karą, kad jos sūnelis ir visa jų šeima vėl paskemingai veiktų pažangiamė judėjime.

V. P.

REIKIA Darbininkų

Smagios Darbo Salygos
KRIM-KO-CO.
4830 S. Christiana Ave.
VIRGINIA 2700

VYRU
UZIMTI TVARKYMA STOCK RUIMO

Patyrimo prie China (dišų) pagėdaujama, bet nereikalinga

PASTOVUS DARBAI SVARBI PRAMONĖ

ALBERT PICK CO., Inc.
2159 Pershing Rd.

Sugrįžusieji Kariai

Neturinti Patyrimo Darbe, pašauktė mus. Mes duosime jum gerai apmokamą darbą, su bonusais, atostomomis ir apdraudros pagėla.

Lafayette 3608
Klauskite MR. BEEL

FREIGHT HANDLERS

UNLINE SKALE
PASTOVUS DARBAS
PAKANKAMAI
VIRSLAIKIO

WEST SHORE TRANSPORT CO.
3333 S. Iron
(1400West)

Real Estate
Imokėkite tik \$300

Likusias išmokėsite po \$35.00 mėnesi. Už ta mažą sumą įsigysite 2 flatus namų prie 1617 S. Kedvale, po 4 kambarius flat, su maudyšiniais ir apdėntais parkais, su atliuku.

Antram aukšte flatus tuščias, tik įskrauntyti.

JANATA REALTY
4257 W. Cermak Rd.
Lawnside 4949

MIŠCELANEOUS
Užsisakykite Dabar **QUALITY**

GIRLS-WOMEN

PACKERS AND MACHINE OPERATORS

Pleasant Conditions
40 Hour Week
No Saturday Work

La Touraine Coffee Co.
209 N. Milwaukee Ave.

HELP WANTED—MALE OR FEMALE

Motery ir Vyru

Lengvam Darbui Dirbtuvėje

SERVICE CAN AND CROWN CO.
630 W. 26th Street

HELP WANTED—MEN

UNLINE SAPAI

MEKANIKŲ

POKARINE ATEITIS
APMOKAMOS ATOSTOGOS

Kreipitės pas:
SHELL OIL CO.
2701 W. 31st Street
Bishop 2814

VENETIAN BLINDS

Vienos Savaitės Patarnavimas Isvairaus Dydzio ir Spalvos Kad Užsisakyti Medinius Udangalus ir gauti dakti apdėntilivima pasaukite ENGLEWOOD 9205

SUN RAY VENETIAN BLINDS, Inc.
Išoras atvira nuo 9:30 rytu iki 6:30 pp.
Galite Uzmokėti 12-ka Mėnesių

Vietiniai Pranešimai

TOWN OF LAKE
L.D.S. 102-ros kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks antradieniu, vasario (Peb.) 4 d., 8 val. vakaro, Žiariški svaiteinėj, 4600 So. Paulina St.

Draugai ir draugės, atsilankykite vieni ir kiti, nes ligoninėje ramtė ir ramis; taip pat bus apkalbama gavimas darbininku tarp parengimu.

Dekor eina mūsų L.D.S. šiuo gavimu naujų narių. Pakalbinkit suvo kaimynai.

Kvėčia Kp. Valdyba. (365)

CICERO, ILL.
Cicero Moterų Klubu mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadieni, vasario (Peb.) 7-tą d., 7-1 val vakaro, Užuosybių Svetainė, Pradome visu narių susirinkti laiku, nes turime parėdė susirinkimo pasirtu laiku. Tuomet bus darbus pamokos, kad gerai sudainuoti mūsų parengime vasario 10.

Kvėčia Rastininkė E. K.

Edvinas Švirmickas Svečiuojasi

Edvinas Švirmickas, kuris eina karines pareigas St. Antonio, parvyko kėlfordikai dieny atlankyti matušė ir pasimatyti su savo pažystamais bei draugais.

Šio mėnesio 13-tą Edvinas išvažiuos atgal tarnybai.

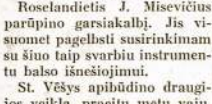
Jis yra didžiai dėkingas Suvalkiečių Draugaiji už atsiųstas jam kalėdines dovanas.

Edvinas atrodo gerai, yra pilnas smagios nuotaikos. D.

TRIS UŽMUŠĖ

Illinois Central traukinys, netoli Mattoon, Ill., sudavė automobilį, užmušė tris žmogus, kitus tris sužeidė.

Rep.

T. Sgt. Virbickas Svečiuojasi Padaręs 46 Misijas Ant Priešo

Reikia rūpintis ir biznio dalykais. Programon skelbimus renka J. Wirba, A. Ylanis ir kiti. Biznio komisijoj darbuojasi Ambrozjas, Misevičienė ir Deltuvukė. Scenerijos komisijon įeina J. Misevičius, V. Yuden ir K. Danyla.

Visiems yra įvalias darbo. Jei aidičiai taip šauniai darbuojasi, mes, kaip sudarome publika, ruošimės įvertinti jų darbą ir pasisėventima.

Nepamirškime kovos 18-tos dienos — Venetian Hall.

Meno Mylėtojas.

T. Sgt. Virbickas.

Sis jaunas kovūmas po ilgų kovų ir svarbių kariškų pareigų sugrįžo poilsiui pas savo motinėlą pasisvečiuoti.

Jis pasibus Chicagoj nu sausio 27 d. iki vasario 20 d.

Teko pasikalbėti su Alex, kurį susitikome pas Joe Norbutą. Jis mažai ką sako apie mūsų eigą. Tik tiek pasakė.—Teko atlankyti prieš 46 kartus ir pasėti "dovanių" ant japonų sprando.

Klausiau ar jų orlaivis nebuvo paliestas? I tai negreit davė atsakyma, bet visgi jis prasiairė, kad net kelis kartus gerokai apžalojo jų orlaivį, tačiau jiems laimingai pasisekė grįžti pas savuosius.

Kovūnas daug idomų dalykų papasakojo apie Australijos ir kitų salų žmonių keistus papročius ir neapsakomai puikią nuomonę apie Amerikos žmonių gyvenimą.

Prieš pat Alex sugrįžimą, jo motinėlą P. Virbickienė gavo žinią, kad jos antrasis sūnus Antanas, kuris jau

Darbe Sužeidė Juozą Zolyną

Ištik labai skaidi nelaimė Juozą Zolyną, Baltraus Zolyno sūnų. Jis dirba Santa Fe gelekelio dirbtuvėj. Pirmą dieną, kaip stojo dirbt ant naujos mašinos, kaip tai pastatė, kur tai įkliuvo, ir nulažė kojos kaulą. Nulauztas kaulas taip, kad por mėnes net laukan išdėjo.

Juozas Zolynas yra vedęs, dviejų vaikų tėvas. Jis su žmona ir vaikais gyvena 266 W. 25th street.

Ligonis randasi General Deaconess Hospital, 54th and Morgan ave. Lankymo valandos nuo 2 iki 3 val. popiet ir nuo 7 iki 8 vakare.

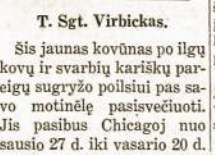
Suomu reikiu užuojautą sužeistam, jo žmonai ir kitiem giminėm, ypač jo tėvi, kuris daug darbuojasi organizacijoje.

S. T.

keturi metai karo tarnyboj, išvykęs į Europą. Jam ten teks susiremti su naciais.

Linkime geriausio pasisekimo abiem kovūm. O Alexui linkimai praleisti atostogas tarpe savųjų. Ir atsilsėjus paskemingai užbaigti savo atsakomingas pareigas ir sveikam grįžti į civilį gyvenimą.

Beje, Alex buvo garsioj J. Rogers grupėjė kaipo aerial radioj operuotojas ir aerial gunner. Apie šią grupę buvo daug rašyta angy spaudojė.

T. Sgt. Virbickas.

Antanas, kuris jau

Tarpe prakalbų buvo gražus meno programos. Dainavo A. Kenstavičienė ir K. Abekienė

